

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА

ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СИМИТЛИ 2026 - 2028г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

III. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

IV МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО, КООРДИНАЦИЯ, КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ ,УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

VII МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

VIII . КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

XI НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

X ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Симитли е изготвена в изпълнение на чл.40 ал. 3 и ал.4 от Закона за защита на животните и съгласно разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност по отношение на грижата за безстопанствените животни и начините за трайно намаляване на тяхната популация.

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания поставени на България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствените кучета в населените места.

Популацията на безстопанствените кучета се състои от изоставени,изгубени, родени на улицата и домашни кучета ,оставени на обществени места без надзор,които водят до рискове за населението ,като се създава опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести,нападения,ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия

Принципи, на които се основава програмата ,съгласно чл.40 а,ал.1 от Закона за защита на животните :

Постигане на здравословна среда за гражданите на Република България и подобряване хуманното отношение към животните

Управление и намаляване на популацията от безстопанствените кучета по ефективен начин чрез масова кастрация

II ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от дългосрочни и ефективни мерки, при който усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

- Прилагане на механизмите за ефективен контрол на намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната, предвидени в българското законодателство
- Прилагане на механизмите на ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета,предвидени в българското законодателство
- Повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация
-

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА:

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното им изчезване, чрез набилязване на мерки за отстраняването на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им.

- Контрол върху отглеждането на домашни кучета чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните
- Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл.137 от Закона за Ветеринарномедицинската дейност
- Регистрация и контрол на всички търговци на кучета /обекти и/или юридически /физически лица/
- Масова кастрация на безстопанствените кучета в общината
- Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината
- Стимулиране осиновяването на безстопанствените кучета
- Повишаване информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета чрез провеждане на образователни кампании
- Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Симитли 2026 -2028 год. и плана за действие към нея се очакват следните резултати:

- Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината
- Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания пренасяни от безстопанствените кучета
- Увеличаване на информираността ,отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета

III ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Първоначалната оценка и по следващият мониторинг са от ключово значение за успеха на програмата. Реалната информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета позволява да бъдат предприети максимално ефективни мерки и оптимизация на изразходваните ресурси.

Причини за възникване на проблема:

- липса на контрол върху популацията на домашни кучета
- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема
- Временното използване на кучета за пазачи, вили, строежи, гаражи и др. след което се изоставят
- Липса на хуманно отношение към животните и грижите, от които се нуждаят – собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на кучета, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят

-Липса на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета

- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема

Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема,ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета

Във връзка с динамиката на популацията на безстопанствените кучета в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяване на територията на всяка община

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кмета на общината със заложен в него срок
- Кметът на общината издава заповед за извършване на преброяването
Същото се извършва от представители на общината,организации за защита на животните или от други юридически лица, при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл.52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.
- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември –ноември
- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик
- Преброяването се извършва по методика ,като задължително се отчита приблизителна възраст,пол,видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

I V МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация

Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета,заложен в Закона за защита на животните ,включва тяхното залавяне,кастрация и връщане по местата на залавянето им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места.

Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни,които не се възпроизвеждат,т.е ще се блокира раждаемостта.

Националната програма въвежда масова кастрация,което включва кастрация на такъв брой животни,който ще доведе до достигане на ниво не по ниско от 50 % кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 12 месеца от изпълнението на Програмата и поддържане на ниво над 70 % за следващите години от изпълнението и.

-Публикуване на интернет страницата на общината на обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне ,кастрация,маркиране ,ваксинация,обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета.

Залавянето на безстопанствените кучета се осъществява от екипи за залавяне на безстопанствени кучета и доброволци.

- За извършване на ветеринарномедицинските дейности, екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с приемно-предавателен протокол /когато се предоставят от екип по залавяне/ или информационен талон за залавяне, приемане и връщане на безстопанствените кучета /когато се предоставят от доброволец/ на амбулаториите.

Протоколът /информационният талон се издава в три екземпляра –един за екипа по залавяне / или информационен талон за залавяне , приемане и връщане на безстопанствени кучета /когато се предоставят от доброволец на амбулаториите.

Управителят на ветеринарномедицинската лаборатория вписва кучетата в регистър и издава ветеринарномедицински паспорт. Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче –възраст, пол, външни белези ,номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и ваксини, обезпаразитяване и попълнен информационен талон за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче. В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета на общината копия от посочените документи и копия от приемно-предавателните протоколи и информационни талони.

След извършване на ветеринарномедицинските дейности, ветеринарния лекар преценява продължителността на следоперативния престой, след което безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с кметовете на общини или кметски наместници по населени места. Не се допуска връщането на кучетата в дворовете на детски ясли и градини, училища, болници в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала, летища ,съгласно чл.48 от Закона за защита на животните.

В случаите на чл.48 от Закон за защита на животните или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти.

Евтаназия на безстопанствените кучета, настанени във временни приюти, се допуска при условията на чл.179, ал.3, т.1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявяват желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл.47, ал.3 от Закон за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл.49 и 50 от ЗЗЖ

При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани ветеринарни лекари. В случай ,че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните , те също могат да участват в проверката. При липса на граждани и организации за защита на животните ,заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

МЕРКИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ИЗГРАЖДАНЕТО НА РЕГИОНАЛНИ ПРИЮТИ ЗА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА

Регионалните приюти могат да бъдат изградени или стопанисвани от :

- Две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно глава осма от ЗМСМА
- Юридически лица с нестопанска цел , с предмет на дейност за защита на животните

- Съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.
 - Изграждането на регионални приюти се подпомага ,когато са изпълнени следните условия:
 - На територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет
 - На територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години
- Регионални приюти могат да бъдат изградени чрез:
- предоставяне на терени и сгради –държавна и общинска собственост
- Предоставяне на целеви трансфери на бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерски съвет средно сročна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер
- изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа
 - включване на мерки за кандидатстване по европейски фондове
- Включване в проекти ,финансирани от ЕК и по международни програми и проекти
- изработване на типов проект за изграждане на регионален приют.

МЕРКИ ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ РАЗВЪДНИЦИТЕ ,ТЪРГОВЦИТЕ НА КУЧЕТА,ПАЗАРИТЕ НА ЖИВОТНИ ,ЗООМАГАЗИНИТЕ И СОБСТВЕНИЦИТЕ НА КУЧЕТА,ОТГЛЕЖДАНИ КАТО КОМПАНЬОНИ

Особено голям проблем през последните години е осъществяването на търговия и подаряване на кучета чрез интернет сайтовете.Тази дейност все повече се разширява ,поради липса на регистрация,което от своя страна лишава компетентните органи от възможността да осъществяват контрол и да налагат санкции. С това се задълбочава ситуацията с нарастване на броя на безстопанствените кучета. Поради тази причина е необходимо активизиране на обществената намеса и повишаване информираността на гражданите за изпълнение на задълженията и нарастване на броя на безстопанствените кучета. Поради тази причина е необходимо активизиране на обществената намеса и повишаване информираността на гражданите за изпълнение на задълженията и контрола в тази област.

За ограничаване на подобен тип дейности би спомогнало своевременното уведомяване на Областните дирекции по безопасност на храните ,като лицата ,които подаряват или придобиват кучета,следва да предоставят данни за нови собственик или самото куче.

Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини регистрирани по реда на чл.137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета се извършват информационни кампании,организираны от общината. Същите целят задълбочено запознаване с проблема , с действащата нормативна база и насърчаване на гражданската активност. Само чрез намеса на обществото могат да се постигнат добри резултати. Информираността ще спомогне гражданите да регистрират своите домашни кучета,да предпочетат тяхна кастрация, да не извършват нерегламентирана търговия.

Следва да се засили обществената намеса, като всеки гражданин, който забележи нарушение и неспазване на изискванията да сигнализира своевременно общинските органи,които да осъществяват своите правомощия и да предприемат необходимите мерки. Чрез засилване на контрола в тази област ,чрез адекватни мерки и налагане на санкции могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЪКОВОДСТВО,КООРДИНАЦИЯ,КОНТРОЛ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1.Ръководство

Кметът на общината ръководи изпълнението на програмата и планът по чл.40 ,ал.3 и ал.4 от ЗЗЖ.

2. Координиране

На местно ниво координацията се осъществява чрез взаимодействие между кмета на Общината ,ОДБХ ,Български ветеринарен съюз и Организация за защита на животните.

На национално ниво координирането е чрез взаимодействие между Министерство на земеделието ,храните и горите Българска агенция по безопасност на храните ,Министерство на финансите ,Министерство на здравеопазването ,Национално сдружение на общините, Български ветеринарен съюз и Организации за защита на животните.

3. Контрол по изпълнение на програмата

Контролът по изпълнение на програмата се осъществява от Общински съвет –Симитли ,Кмета на общината ,ОДБХ

4. Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата

- Общинския бюджет , съгласно чл. 40, ал. 1
- Постъпления от такси, съгласно чл. 175 от ЗВД
- Дарения
- Международни програми и проекти

VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ ,УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Изпълнението на Общинската програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на община Симитли се управлява от кмета на общината и /или от упълномощено от него лице.

ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Реалната оценка на състоянието на популацията е от ключово значение за предприемане на ефективни мерки.

- Определяне източниците на безстопанствени кучета
- Свободно скитащи домашни кучета
- Изоставени от стопаните си кучета
- Поколения на домашни кучета , резултат от неконтролируемо развъждане
- Поколения на некастрирани безстопанствени кучета

ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ

- Кметът на общината, ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата за изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните , чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните .
- Изпълнителния директор на БАБХ ежегодно до 1 април внася отчет за изпълнение на общинските програми до Министъра на земеделието,храните и горите.

- Министърът на земеделието ,храните и горите ежегодно до 30 април внася за приемане от Министерски съвет отчет за изпълнението на Националната програма.

УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Приетата общинска програма и планът по чл.40 ,ал.3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страницата на Община Симитли в срок от 14-дни от тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение ,информацията следва да се актуализира.

ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата влиза в сила след приемането и от Общински съвет – Симитли и на официалния сайт на общината

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България се очакват следните резултати:

- Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на страната
- Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания,пренасяни от безстопанствените кучета
- Увеличаване на информираността,отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета

VII МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът ще бъде осъществяван по следните индикатори за изпълнение:

1. Брой на безстопанствените кучета, както следва:
 - Заловени
 - Маркирани
 - Кастрирани
 - Ваксинирани /вкл. реваксинирани/
 - Обезпаразитени
 - Настанени в приюти
 - Върнати по места
 - Осинувени
 - Евтаназирани
 - Починали
2. Брой домашни кучета ,както следва :
 - Регистрирани
 - Кастрирани
3. Брой извършени проверки ,както и:
 - Подадени сигнали,молби и жалби
 - Констатирани нарушения
 - Дадени предписания
 - Съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления

VIII . КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатира несъответствие на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат коригиращи действия.

Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяването на повторно проявление.

Прилагането на коригиращи действия включва :

- установяване на несъответствие и анализ на причините , довели до него
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му.

Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Симитли може да се организират информационни кампании, съвместно с Областната дирекция по безопасност на храните , областната колегия към Български ветеринарен съюз и неправителствени организации за защита на животните, които да популяризират проблема с безстопанствените кучета и да активизират обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета.

Кампаниите включват програми :

- Включително за разясняване на обществеността за ползата от мерките по програмата и нейното прилагане
- Рисковете и предпазването от зоонози
- Насърчаване на кастрацията и регистрацията на домашните кучета
- Ползата от кастрацията и връщането на места на безстопанствените животни, като се запълват градските ниши с кучета, които са ваксинирани и не се възпроизвеждат.
- Осигуряване на безстопанствени кучета
- Набиране на доброволци

Информационните кампании се извършват чрез разпространение на дигитални, брошури, видеоклипове, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

XI НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

- Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България

- Закон за защита на животните

- Закон за ветеринарномедицинската дейност

- Становище на Световната здравна организация

- Европейска конвенция за защита на животните

- Международна практика

КМЕТ:

Заличено обстоятелство на
основание ЗЗЛД

/Апостол Апостолов/

Х. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ОБЩИНА СИМИТЛИ 2026 -2028
год.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране и прогноза за необходимите ресурси	Очакван ефект
I	Кастрация, обезпаразитяване, ваксиниране, маркиране и връщане на животните по местата на залавянето им				
1.1	Сключен договор за обработка на безстопанствени кучета	Община	2026,2027 ,2028	Общински бюджет, дарения, проекти	Намаляване популацията на безстопанствените кучета
1.2	Организиране на просветно-информационни кампании	Община ,ветеринарни специалисти ,Организации за защита на животните	Постоянен	Общински бюджет, дарения, проекти	Популяризиране действията по проблематиката,предприемани от страна на местната власт и партньорите и по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване на разпространението на зарази.
II	Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата				

2.1	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни животни	Община	Постоянен	Общински бюджет, дарения, проекти, Европейски фондове	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани
2.2	Разширяване на функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашните кучета	Община	Постоянен		Подобряване обслужването на граждани-собственици на домашни кучета при административна регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче
2.3	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация	ОДБХ	Постоянен		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация би дала ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на общината.
2.4	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство	Общински съвет ,Община	При нормативна и фактическа необходимост		Навременна адаптация на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.

КМЕТ: Заличено обстоителство на основание ЗЗПД
 /Апостол Апостолов/